

Vit kenna okkum sviknar av stjórnini

Soleiðis siga bretskeir arbeiðsmenn. - Einasta álit okkara er tí arbeiðsplássíð.

Tað kann ikki annað sigast at bretska stjórnin í seinastuni hevur verið í stórum trupulleikum. Umframt Norðurland hevur eisini lossingarverkfall verið, og enn kunnu ventast fleiri trupulleikar; hugsað verður í hesum føri um teir mongu asiatar, sum eru útiðstíðir í Ugan.

Bæði stjórnin og andstøðan hava verið ivingarsom, og ongargarverðir verið tiknar, men tyktist tó verða greitt, at Labourflokkurin (Arbeidara-flokkurin) hevur fingið ágóðan av hesum kortini.

Ein blaðmaður, sum starvast á einum konservativum blaði í Bretlandi, segði herfyri, at líkt var til, at Heath-stjórnin fór at falla, og nevndi hann dømið um skipasmíðjuna Upper Clyde í august mánaða í fjør.

— So lítið skal til, segði hann.

Figgjarpolitikkur stjórnarinnar mótvægis teim niðurrindar-komnu idnaðarvirðjunum, hevur eisini gjørt sitt til.

Tá Upper Clyde-málið var fyrri, tyktist figgjarvirðiskiftini at vera góð, men ein vend kom í seinni. Tað vóru ikki bert tann »vanabundna« andstøðan, sum tikið verður til, ið mótmælti framferð stjórnarinnar í hesum máli, tá idnaðarvirðis-harrin John Davies boðaði frá, at stjórnin hevði í hyggju at lata skipasmíðjuna aftur, men arbeiðsfólkið tók av fullum huga undir við mótmælum Labour-floksins.

Tað, sum fekk stjórnina at broyta politikk sín mótvægis ríkiskassastuðninginum, ið latin varð idnaðarvirðitøkum, var áherðsla arbeiðsmansins fyrri at

takka, tá lagt varð til brots við tí, hann kallaði work-in, og hevði hetta við sær, at skipasmíðjan varð ikki avtíkin á hesum sinni.

Arbeiðslógin

Nýggja arbeiðaralógin hevði eisini við sær mótmæli frá Labour-flokkinum í Undirhúsinum. Hetta vísu allir stjórnarlimir frammanundan, men harimóti varð ikki vítað um höttanna av aðalverkfallinum frá fakkfagsskrárluni, um ikki 5 lossingarmenn, ið høvdu ikki hildið lógina, vóru latnir leysir, eftir kravi frá starvsfólgunum. Tað er langt síðan, at sliki ósemja hevur verið í Bretlandi, sum í hesum føri.

Sagt verður um bretska parlamentið, at tað stundum gongur út um heimildir tess.

Eisini verður sagt, at arbeiðsfólk kenna seg svikin av politikki stjórnarinnar, og tí siga hesir, at einasta hjálpin og hartil besta trygðin er arbeiðsplássíð. — Vit halda, at egnu royndir okkara gagna okkum best.

Labour-trupulleikar

Talað hevur verið mikið um trongstöðu bretska stjórnarinnar og konservativa floksins, men kortini verður hildið, at Labourflokkurin hevur stórra trupulleikar at dragast við. Ein orsøkin til hetta, sigst vera, at teir bolar, ið gera fagsskapi í lótni, eru Labourvefjarar, men at flokkurin er ikki hugaður at taka limir úr nevndu bólkum, vegna tess, at Labour á sama hátt sum teir konserva-

tivu, roynir at verja tað so-nævnda parlamentariska fólkareðið.

Tá gotuðfriður og annað, sum lossingarmenninir skipaðu fyrri undir verkfallinum, vóru, til tess at vinna frama, varð sagt í blóðum og útvarpi, at slikt var »hóttan móti fólkareðinum«.

Ikki eftirspurdur

Men ætlanin hjá hesum bólkum, sum nevndir eru omanfyri, er helst bert at fáa fólkareðið (demokratið) viðkað, skriva tíðindamenn. Bólkarnir eru kanska meiri harðrændir, men halda teir óivað, at Parlament-ið ger ikki beint í fremjanini av hesum tiltaki.

Viðvikjandi teim trupulleikum, sum hava tikið seg upp í seinastum, verður spurt: Hver er orsøkin, at lossingarmenn verða fongslaðir, tí teir hava brotið arbeiðslógina, sum als ikki hóskar til teirra víður-skifti? Hvi skulu bert teir, ið ráða fyrri borgum, og kortini onki skilja hava á hesum, hava alt at siga. Skipasmíðjurnar í Upper Clyde-skipasmíðjuni vóru ikki eftirspurdur, tá lagna teirra skuldi verða avgjörd. Bert tvey dømi.

Landsfundir

Í oktober mánaða skal Arbeid-araflokkurin hava landsfund, har mong áhugaverd mál verða viðgjörd. Frammanundan landsfundinum er torført at siga, hvussu úrslitið verður, men hildið verður kortini, at Félagsmarknaðurin verður høvuds-málið á fundinum.

Konservativu flokkurin skal eisini um stutta tíð halda landsfund. Tað eru bretar sum bera ótta fyrri, at hettisliga stóðan í Bretlandi fer at hava við sær stjórnarloysi, soleiðis sum stóðan er í lótni, skriva tíðindamenn.

Tjóðveldisgarpar-nir vilja luttaka í fólkaatkvøðuni um limskap Danmarkar í EF

Henda sera áhugaverda stubba funnu vit í danska blaðnum INFORMATION:

STATSMINISTERIET TRUES MED SAG — FÆRINGER VIL STEMME OM EF Statsministeriet vil muligvis blive sagsøgt af repræsentanter for det færøske republikanske parti, fordi færøske vælgere ikke umiddelbart kommer til at deltage i folkeafstemningen den 2. oktober.

Zakarias Wang, der ved valget i september 1971 var det færøske republikanske partis kandidat, siger til Information, at beslutningen om at holde Færøerne ude af afstemningen er i strid med grundlovens paragraf 20, stk. 2.

Paragraf 20 handler om afgivelser af beføjelser i et nærmere bestemt omfang, og det hedder i paragraffens stk. 2 således:

»Til vedtagelse af lovforslag herom kræves et flertal på fem sjettedele af folketings medlemmer. Opnås et sådant flertal ikke, men dog det til vedtagelse af almindelige lovforslag nødvendige flertal, og opretholder regeringen forslaget, forelægges det folketingsvalget til godkendelse eller forkastelse efter de for folkeafstemninger i par. 42 fastsatte regler«.

Opriindelig blev folkeafstemning om EF-spørgsmålet foreslået med henvisning til grundlovens almindelige folkeafstemningsparagraf (nr. 42), der gi-

ver mulighed for at undlade at holde folkeafstemning på Færøerne.

Da modstanden mod EF-indmeldelse med valget voksede så meget, at der ikke længere var fem sjettedele flertal i folketetinget, blev folkeafstemningen imidlertid ifølge Zakarias Wang pludselig en paragraf 20-afstemning i stedet for en paragraf 42-afstemning. Og det betyder, at »folketingsvalget« skal høres. Altså også de færøske, mener Wang.

Wang nævner, at en forklaring på sondringen kan være, at Færøerne ikke fra 1. januar 1973 bliver medlem af EF, ligesom det egentlige Danmark.

Markedssekretariatet har imidlertid i maj i år udtalt, at Færøernes medlemskab senere afgøres af det danske folketeting og eventuelt ved folkeafstemning.

Wang spørger, hvordan man først kan udelukke færingerne fra afstemningen om Danmarks indmeldelse, og derefter lade det danske folketeting træffe beslutning om Færøernes indmeldelse.

Beslutningen er åbenbar urimelig, i hvert fald for et land, der modsætter sig for myndigheder og kolonialisme, siger Wang til Information.

I en artikel den 24. august beskæftigede Zakarias Wang sig grundigere med baggrunden for at man nu overvejer en retsag.

Vilby

Framhald frá 7. síðu (1)

ið mest livandi og myndandi nýtir føroyskt mál í list síni.

At hann eisini er eitt hitt mest skapandi tónaskaldið, vit eiga, man vera fólk minni kunnugt, og tó er Regin kanska meira sungin enn hann er lesin. Løg sum »Dukka mín er blá«, »Ein gomul ksta av kamfertræ«, »Tít sum í fjøru fóru« eru longu fólkaogn.

Sjálvur dugir Regin illa at siga, hvussu »nóg« lög hann hevur gjørt, tí einki hevur hann skrivað niður. Tað, sum er komið fram, er soverðið, sum aðrir hava lurtað seg til ella spælt inn á band, meðan hann hevur sitið við klaverið.

Nógvar ætlanir hava verið um at seta nakað av hesum tilfari á plátu, og nú í summar eynadist tað Mentunargrunni Studentafelagsins at fáa í lag eina drúga upptøku. Burtur úr er komið ein LP-plátu, sum

Grønlandssamráðingarnar endaðu við nýggjum reglugerðum

Umboðsmenninir fyrri grønland-ska landsráðið og landsráðið endaðu í vikuni samráðingarnar um fiskirettindi Føroya í grønlandskum sjógv.

Regin hevur nevnt LUKKURIMUR OG FAGNARLJÓÐ. Onnur síðan á plátuni er kannad skaldinum, Regin lesur úr egnum skaldskapi; hina síðuna eigur tónaskaldið. Yrkingarnar, sum hann á plátuni hevur sett lóg til, eru hesar: Hans Andrius Djurhuus: »Buketta« og »Móti várík. Rikard Long: »Várvisæ, M. A. Jacobsen: »Skein yvir heidare, Poul F. Joensen: »Tú lýstí, Janus Djurhuus: »Summar«, Regin Dahl: »Morgun«.

Samráðingarnar hava verið forðar í samband við møgulegan danskan limskap í Félagsmarknaðinum og teim alheims ICNAF-avtalum um avmarkingar í laksafiskiskapinum.

Áðrenn samráðingarnar byrjaðu, var semja um, at ein nýggj avtala skuldi verða gjörd, sambært tær reglur, sum hava verið galdandi fyrri teir fiskimenn, ið veidda á teim økjum, har fyrivarni er tikið, meðan tað utanfyri grønlandska land-ókið skuldi verða loyvt øllum donskum ríkisborgarum at veidda.

Í frágreiðing, sum er send, aftaná samráðingarnar, verður

sagt, at føroysku umboðini skiltu stóðu grønlandinga í laksamálum. Nevnt verður, at laksafiskiskapurin hjá teim staðkendu (lokalu) fiskimonn-um innanfyri basislinjuna er tikið við fyrivarni, og at avmarking er gjörd á teim økjum, har fiskur bert verður veiddur av staðkendum fiskimonn-um.

Eisini verður sagt í frágreiðingini, at samráðingarnar høvdu við sær nýggjar reglugerðir, tá ósemja var um tær gomlu.

Samráðingarúrslitið er undirritað av Atla Dam, lögmanni og formanninum í landsráðinum, Lars Chemnitz.

ARBEIÐSLÓGIN
STOFNLEIÐS
BYGGITILFAR
TIMBUR
JFK
Telefon: 5146 - 5265
Telx.: Kjelbro, Klakksvik
Telex 20
KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL
P. J. F. KJØLBRO